

Den 15. februar 2009 kunne 50-året for stiftelsen af Socialistisk Folkeparti markeres. Ét af det 20. århundredes væsentlige politiske partier rundede et skarpt hjørne og demonstrerede sin levedygtighed. Det er ikke hverdagskost, at der etableres et nyt landsdækkende politisk parti, som både er levedygtigt og kommer til at spille en rolle for samfundsudviklingen.

Aksel Larsen

Historisk står ét navn afgørende frem i forbindelse med partiets tilblivelse, Aksel Larsen. Han er samtidig en person, der om nogen rummer dansk venstrefløjs historie i det 20. århundrede i sit liv.

Aksel Larsen (1897-1972) blev født i Brændekilde på Fyn på tærskelen til den nye tid. Trods en opvækst i små kår og med en stor søskendeflok tog han realeksamen. Aksel Larsen fulgte den store befolkningsbevægelse og kom til hovedstaden i 1918 og engagerede sig politisk i socialdemokratiet. I brydningstiden ovenpå de russiske og tyske revolutioner fulgte Aksel Larsen den mere radikale linie blandt socialisterne og gik ind i det senere Danmarks Kommunistiske Parti (DKP) fra stiftelsen.

I 1932 blev han formand for DKP og blev én af partiets folketingsmænd. Efter eksklusionen fra DKP i 1958 tog Aksel Larsen initiativ til at danne Socialistisk Folkeparti, og den 15. februar 1959 blev partiet stiftet i Hvidovre med demokratisk socialisme i en dansk udgave som grundlag.

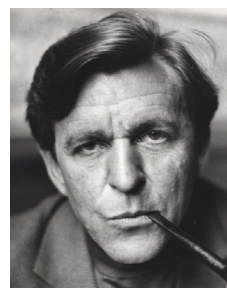
Partiet afløste allerede ved det næste Folketings-

valg kommunisterne som venstrefløjens repræsentanter. Socialistisk Folkeparti oplevede i løbet af 1960'erne både at levere mandater til et socialdemokratisk regeringsgrundlag og til en ny partidannelse, Venstresocialisterne. Efter de store politiske opbrud med flere nye partidannelser i midten af 1970'erne regnes Socialistisk Folkeparti i dag blandt de gamle partier som Socialdemokraterne, De Konservative, Venstre og Radikale Venstre.

Gennem Socialistisk Folkepartis 50 år lange historie har partiet haft fem formænd:

*Partiets stifter Aksel Larsen.
Formand 1959-68*

*Sigurd Ømann.
Formand 1968-74*

*Medstifter Gert Petersen.
Formand 1974-91*

*Holger K. Nielsen.
Formand 1991-2005*

*Villy Søvnald.
Formand 2005-*

Derfor Hvidovre

At det landsdækkende politiske parti, Socialistisk Folkeparti, blev stiftet i Hvidovre var en tilfældighed, selv om det kunne ligne mere end en tanke. Den konkrete grund var, at et centralt medlem i det nye parti - Herluf Rasmussen - havde bopæl og var politisk aktiv i Hvidovre. Som medlem af Hvidovres kommunalbestyrelse havde han et godt forhold til skolevæsenet. Samtidig fik han grønt lys fra både skoleinspektøren og skolebetjenten med kælenavnet "Lille Søren" til at låne aulaen på Holmegårds-skolen den 15. februar 1959.

Arbejderkommunen Hvidovre er en spejling af det 20. århundredes samfundsudvikling, og på den led passer stiftelsen af venstrefløjspartiet SF perfekt ind i den lokale historie, selv om Hvidovre har været socialdemokratisk kerneland siden midten af 1920'erne.

Lokalpolitisk har Socialistisk Folkeparti været repræsenteret i kommunalbestyrelsen uafbrudt siden stiftelsen, og SF's særlige forhold til Hvidovre har betydet, at der er tradition for, at partiets lands-

formand hvert år deltager i 1. maj møde her i kommunen.

Herluf Rasmussen havde i løbet af sin politiske, såvel som sin erhvervsmæssige karriere, mange forskellige titler, herunder kommunist, modstandsmænd, politimand, folketingsmand, bilforhandler, direktør, politiker og lammeuld-sælger. Han indledte sin karriere som speditør, men da tyskerne marcherede over grænsen i 1940, ændredes hans liv for altid. Som medlem af DKP gik han aktivt ind i modstandsbevægelsen og kom hurtigt til at spille en afgørende rolle som gruppeleder i den danske sabotagegruppe BOPA. Her var han involveret i sabotagevirksomhed og stod blandt andet bag flere angreb på fabrikker.

Herluf Rasmussen spillede desuden en central rolle i dannelsen af Socialistisk Folkeparti. Partiet blev dannet i 1958 af Aksel Larsen, efter hans eksklusion af DKP. To år senere blev Herluf Rasmussen valgt ind i Folketinget for partiet, men han skiftede efter en årrække til Socialdemokratiet. Han valgte at forlade Socialistisk Folkeparti i 1964, fordi han, ifølge eget udsagn, var træt af partiets fraktionskampe.

Afgangen fra Socialistisk Folkeparti skulle blot blive starten til en højrebevægelse af hans politiske ståsted. I 1989 sad han en periode som stedfortræder for Mimi Jacobsen fra Centrum-Demokraterne. Men alt dette er en helt anden historie!

Holmegårdsskolen blev indviet den 1. april 1940 og er således en af Hvidovres ældste skoler. Det var skolens aula, der var kulisse for denne Historien i Gaden.

Stiftelsen af Socialistisk Folkeparti er af national-historisk betydning, men den lokale vinkel er, at begivenheden tilfører stedet en ny kvalitet. Det var her, det skete!

Ligesom Kanslergade på Østerbro aldrig blev den samme gade efter forliget natten mellem den 29. og 30. januar 1933, så har Holmegårdsskolen fået en ekstra dimension og fortællerværdi ved, at partistiftelsen skete netop her. En ophængt messingplade markerer begivenheden.

Holmegårdsskolen
Plovheldvej 8
2650 Hvidovre

Læs mere om Historien i Gaden på
www.forstadsmuseet.dk

FORSTADSMUSEET

Socialistisk Folkeparti

Stiftende kongres 15. februar 1959
på Holmegårdsskolen i Hvidovre

Tegning af Bo Bojesen

HISTORIEN I GADEN